

NÂNG CAO HOẠT ĐỘNG TỰ BỒI DƯỠNG, RÈN LUYỆN KỸ NĂNG GIẢI QUYẾT NHỮNG VẤN ĐỀ THỰC TIỄN CỦA SĨ QUAN TRẺ HIỆN NAY

Thiếu tá, Phạm Ngọc Nam
Hệ 2, Học viện Chính trị, BQP

Sĩ quan trẻ Quân đội nhân dân Việt Nam sống và làm việc chủ yếu ở các đơn vị cơ sở, vừa mới tốt nghiệp ra trường được Bộ Quốc phòng điều về công tác, đảm nhiệm ở những cương vị là trung đội trưởng, chính trị viên phó đại đội, trợ lý tiểu đoàn, trợ lý ở các cơ quan. Họ mang trong mình nhiệt huyết của tuổi trẻ, hừng hực tinh thần, khí thế làm việc hăng say, hừng khởi nhưng cũng rất dễ rơi vào chủ nghĩa cá nhân, tự tin vào bản thân một cách thái quá, thiếu khiêm tốn, cầu thị trong học hỏi, trao đổi với cấp trên và người cùng cấp. Việc đặt

mình vào tổ chức, hoà nhập với yêu cầu, nhiệm vụ của từng đơn vị là rất cần thiết, đặt ra cho sĩ quan trẻ cần có sự nhìn nhận đúng đắn từng sự vật, hiện tượng, không sa vào chủ nghĩa kinh viện, mà vẫn phát huy được kiến thức đã được học trong thời gian đào tạo ở các môi trường giáo dục khác nhau. Không ai khác mà chính sĩ quan trẻ cảm nhận được bản thân còn thiếu, còn yếu ở những điểm nào, từ đó, mà nâng cao hoạt động tự bồi dưỡng, rèn luyện kỹ năng giải quyết những vấn đề nảy sinh trong thực tiễn cuộc sống.

Thực tiễn cuộc sống có rất nhiều

vấn đề nảy sinh, không thuận buồm, xuôi gió, bằng phẳng, trải thảm như con người vẫn hằng mong muốn. Đôi khi đó là sự thật phũ phàng buộc mỗi chúng ta phải chấp nhận và tìm cách vượt qua nó với tinh thần thái độ lạc quan, yêu đời, hướng thiện, tin tưởng vào năng lực của bản thân. Đối với sĩ quan trẻ quân đội nhân dân Việt Nam, hoạt động trong môi trường đặc thù quân sự, gắn liền với thao trường, bãi tập, do đó, rất cần đến những hoạt động thực tiễn để giải quyết có hiệu quả những tình huống, sự việc xảy ra trong cuộc sống. Để đạt được mục đích đó, ngoài những yếu tố bên ngoài, thì cần phát huy cao độ tính tích cực, chủ động trong tự bồi dưỡng, rèn luyện của bản thân để không “gục ngã” trước bão giông của thời cuộc, của các sản phẩm văn hoá độc hại và những mặt trái của cơ chế thị trường đem lại.

Những hoạt động tuyên truyền, giáo dục, lãnh đạo, chỉ đạo của cấp uỷ, tổ chức đảng các cấp chi là những yếu tố bên ngoài tác động vào nâng cao hoặc hạ thấp hoạt động bồi dưỡng cho sĩ quan trẻ, còn việc tiếp nhận và chuyển hoá ở mức độ nào lại phụ thuộc vào chính bản thân họ. Hoạt động tự bồi dưỡng, rèn luyện này

trở thành nhu cầu mong muốn, khát vọng nội tại của chính sĩ quan trẻ. V.I.Lênin đã chỉ rõ: Người ta chỉ có thể trở thành người cộng sản sau khi biết làm giàu trí óc của mình bằng sự hiểu biết tất cả những kho tàng tri thức mà loài người đã tạo ra. Theo đó, nội dung tự bồi dưỡng, rèn luyện kỹ năng giải quyết những vấn đề thực tiễn nảy sinh trong cuộc sống của sĩ quan trẻ tập trung vào năng lực giải quyết tư tưởng ngại khó, ngại rèn cho chiến sĩ; duy trì quản lý đơn vị, phương pháp, tác phong làm việc khẩn trương, khoa học, hiệu quả, linh hoạt, sáng tạo; giải quyết hài hoà các mối quan hệ trong và ngoài đơn vị; xây dựng đơn vị vững mạnh toàn diện; gia đình hậu phương. Nghị quyết của Đảng uỷ Quân sự Trung ương đã chỉ rõ: “Có chế độ khuyến khích và bắt buộc đối với việc cán bộ tự học tập, tự nghiên cứu để nâng cao phẩm chất và năng lực theo yêu cầu mới”[; tr.12]. Để thực hiện có hiệu quả nội dung trên cần làm tốt một số vấn đề cơ bản sau.

Một là, nhận thức rõ tầm quan trọng của hoạt động tự bồi dưỡng, rèn luyện là để từng bước nâng cao năng lực của bản thân.

Chủ tịch Hồ Chí Minh đã từng nói muốn học tập, rèn luyện có kết quả tốt thì phải có động cơ đúng, trách nhiệm cao, tự học, tự rèn luyện cũng giống như “mài ngọc luyện vàng”, “ngọc càng mài càng sáng, vàng càng luyện càng trong”. Người cũng chỉ ra rằng, năng lực tự nhiên của con người không phải tự nhiên mà có mà do rèn luyện mà

nên, trong đó tự học được xem như điều kiện tiên quyết để hình thành và phát triển phẩm chất và năng lực toàn diện của cá nhân. Điều quan trọng hàng đầu ở đây là sĩ quan trẻ phải xác định rõ mục đích của việc tự bồi dưỡng, tự rèn là để phục vụ cho công việc, phục vụ cho cuộc sống lâu dài chứ không phải là để phục vụ cho nhu cầu trước mắt. Việc nhận thức đúng đắn này cần được mỗi sĩ quan trẻ nhận thức rõ và thấm thấu vào trong mỗi suy nghĩ, hành động, công việc của bản thân, không được tự cao, tự mãn, say xưa, ngủ quên trên vòng nguyệt quế, cho rằng bản thân đã lĩnh hội đủ, có năng lực, trình độ trong quản lý, giải quyết các mối quan hệ, có kinh nghiệm, không cần tự bồi dưỡng, rèn luyện. Thường xuyên quán triệt sâu sắc ý nghĩa của việc tự trau dồi kiến thức cho bản thân, xác định rõ mục đích, yêu cầu của nhiệm vụ được giao và những đòi hỏi của đơn vị. Từ nhận thức đúng đắn mục đích của việc tự bồi dưỡng, tự rèn mà mỗi người phấn đấu không ngừng trong công việc để hoàn thành nhiệm vụ của tập thể và cấp trên giao cho.

Mỗi sĩ quan trẻ cần nhận thức đầy đủ và sâu sắc về vị trí, vai trò của việc bồi dưỡng, rèn luyện là hình thức đòi hỏi tính độc lập cao, qua đó giúp cho bản thân củng cố, mở rộng, đào sâu, hệ thống hóa kiến thức, đồng thời rèn luyện kỹ năng, kỹ xảo, phát triển tư duy độc lập, sáng tạo, vận dụng vào giải quyết những vấn đề do thực tiễn đặt ra; trên cơ sở đó xây dựng cho mình ý thức trách nhiệm

và thái độ tự học, tự rèn không ngừng. Ý thức, trách nhiệm, động cơ tự bồi dưỡng, tự rèn đúng đắn còn thể hiện ở việc giải quyết đúng đắn mỗi quan hệ trách nhiệm của cá nhân với tập thể lớp; giữa trong đơn vị và ngoài đơn vị, từ đó có sự nỗ lực vươn lên vượt mọi khó khăn tìm ra con đường, biện pháp tự bồi dưỡng, rèn luyện để nắm vững làm chủ tri thức khoa học.

Hai là, tạo điều kiện thuận lợi về mặt thời gian, bảo đảm đầy đủ cơ sở vật chất để sĩ quan trẻ phát huy tính tích cực trong tự bồi dưỡng, tự rèn luyện nâng cao kỹ năng giải quyết những vấn đề thực tiễn nảy sinh.

Đây là yếu tố rất quan trọng để sĩ quan trẻ phát huy tính tích cực, chủ động trong tự bồi dưỡng, rèn luyện để nâng cao kỹ năng giải quyết những vấn đề thực tiễn nảy sinh trong cuộc sống của mình. Ngoài thời gian huấn luyện theo quy định thì lãnh đạo, chỉ huy đơn vị, các cơ quan cần bố trí, phân bổ thời gian hợp lý, khoa học để họ có thời gian tự nghiên cứu, tìm hiểu các nội dung khác. Xen kẽ thời gian

huấn luyện là thời gian dành cho việc nghiên cứu, bổ sung những tri thức còn thiếu, còn hồng đê từng bước hoàn thiện bản thân. Đặc biệt, bảo đảm đầy đủ hệ thống tài liệu sách giáo khoa, giáo trình, tài liệu nâng cao bổ trợ, các trang thiết bị phục vụ cho nhiệm vụ huấn luyện, các mô hình, học cụ để mô phỏng, tượng trưng cho bài huấn luyện. Thực tiễn ở đơn vị cơ sở hiện nay cho thấy, sĩ quan trẻ luôn quay cuồng với công việc với cường độ, nhịp độ huấn luyện rất cao, rất ít có thời gian để vui chơi, giải trí, nghỉ ngơi, có những sĩ quan trẻ có năng khiếu một chút thì được chọn đi hội thao, hội thi quân sự, không có thời gian ở đơn vị huấn luyện bộ đội. Khi hội thao xong về tiếp quản đơn vị, thì không nắm chắc điều kiện gia đình, đặc điểm tâm sinh lý của từng chiến sĩ, do đó thiếu kỹ năng giải quyết những vấn đề thực tiễn nảy sinh trong đời sống tâm lý của chiến sĩ như: biểu hiện của việc ngại khó, ngại rèn, chiến sĩ có tâm lý bất an về mặt gia đình, vi phạm kỷ luật quân đội. Vấn đề đặt ra ở đây, cần có sự sắp xếp, phân bổ thời gian cho khoa học, hợp lý, khi lựa chọn những sĩ quan trẻ đi hội thao, hội thi ở các cấp khác nhau với thời gian nhiều thì không nên phân công, phụ trách quản lý chiến sĩ; những đồng chí được lựa chọn tham dự các hội thi, hội thao tập trung vào chuyên môn nghiệp vụ của mình, bàn giao cho đồng chí ở đơn vị, khi thực hiện xong nhiệm vụ bắt tay ngay vào công việc, không để những dư âm của hội thao, hội thi chi phối ảnh hưởng đến quá trình huấn luyện.

Ba là, đặt ra những yêu cầu cao về năng lực công việc, phương pháp, tác phong công tác cho sĩ quan trẻ.

Yêu cầu, nhiệm vụ huấn luyện sẵn sàng chiến đấu của các đơn vị hiện nay

rất cao, đặt ra những yêu cầu cao đó là nhằm mục đích làm cho sĩ quan trẻ đề cao tinh thần, trách nhiệm của mình với công việc được giao, với đơn vị, để họ không có biểu hiện lơ là, được chăng hay chớ, sao nhãng công việc. Những yêu cầu cao đó là về mặt nội dung phải bảo đảm về mặt chất lượng công việc, hoàn thành tốt nhiệm vụ được giao, về mặt phương pháp, tác phong công tác linh hoạt, sáng tạo, biết cách xử trí các tình huống khác nhau ở những môi trường, điều kiện hoàn cảnh nào cũng có thể xử lý được. Có đặt ra những yêu cầu cao mới gắn sĩ quan trẻ vào công việc, mới tạo động lực để họ phấn đấu vươn lên, mới kích thích niềm đam mê, sự hứng khởi trong công việc, buộc họ tìm tòi, sáng tạo trong mọi tình huống, từ đó mà cũng hình thành và phát triển kỹ năng giải quyết những tình huống nảy sinh trong thực tiễn cuộc sống của sĩ quan trẻ quân đội nhân dân Việt Nam hiện nay.

Thậm chí đặt ra những yêu cầu cao đó gắn với việc đánh giá chất lượng công tác cán bộ hàng năm, bình bầu, khen thưởng và cân nhắc, bổ nhiệm sắp xếp ở những vị trí công tác, hoặc cho đi học ở các học viện nhà trường nâng cao trình độ năng lực công tác. Vấn đề đặt ra ở đây, không đặt ra những áp lực quá lớn, quá cao về năng lực, kỹ năng giải quyết tình huống thực tiễn nảy sinh cho sĩ quan trẻ, tạo tâm lý căng thẳng, lo lắng, đôi khi còn nảy sinh những tiêu cực trong công tác cán bộ, đánh đồng người có năng lực chuyên môn, cũng như người có năng lực hạn chế, kỹ năng thực tiễn yếu, nhờ quan hệ, thân quen, người nhà, có tiền có thể xoa nhòa đi những hạn chế, khuyết điểm của bản thân.

Bốn là, đề cao tinh thần tự bồi

đưỡng, tự rèn luyện trong mọi lúc, mọi nơi của sĩ quan trẻ.

Bản thân mỗi sĩ quan trẻ là chủ thể năng động, tích cực trong mọi lúc, mọi nơi. Không ai có thể thay thế được việc tự bồi dưỡng, tự rèn của bản thân mình, bằng chính sự nỗ lực, cố gắng chủ quan của chính mình, nói như V.I.Lênin không ai có thể tiêu diệt được chúng ta ngoài chính những khuyết điểm, sai lầm của chính bản thân chúng ta. Do đó, mỗi sĩ quan trẻ vượt qua những khó khăn, cám dỗ, sự sôi động, hào nhoáng bên ngoài, xây dựng động cơ tự bồi dưỡng, tự rèn đúng đắn, có bản lĩnh chính trị vững vàng, chuyên tâm vào công việc. Xây dựng kế hoạch tự học, tự rèn khoa học, hợp lý, kiên quyết thực hiện theo kế hoạch đã đề ra; đặt ra yêu cầu cao trong quá trình tự bồi dưỡng.

Ngoài ra, mỗi người cần tranh thủ sự giúp đỡ, hướng dẫn chỉ bảo của bạn bè, đồng nghiệp và thực hiện phương châm học ở mọi lúc, mọi nơi, học trong khi giao thiệp, trong công việc hằng ngày, trong việc lớn cũng như việc nhỏ, trong kinh nghiệm thành công cũng như thất bại và học trong công tác vận động quần chúng. Hồ Chí Minh đã chỉ rõ: *“Học ở đâu? Học ở trường, học ở sách vở, học lẫn nhau và học nhân dân, không học nhân dân là một thiếu sót rất lớn”* [T6;tr:50].

Cuộc sống là một trường học thực tế sinh động, là nơi để “thực hành” những điều đã học. Mỗi ngày phải học hỏi thêm được những điều mới mẻ. Học đến đâu, luyện tập và thực hành đến đó. Trong lao động, làm việc là quá trình tự học tập, tích lũy,

bổ sung kinh nghiệm, đúc kết kiến thức từ thực tiễn, và phải nghiên cứu kinh nghiệm cũ để giúp cho thực hành mới, lại đem thực hành mới để phát triển kinh nghiệm cũ làm cho nó đầy đủ, dồi dào thêm.

Hoạt động tự bồi dưỡng, rèn luyện kỹ năng giải quyết những vấn đề thực tiễn nảy sinh trong cuộc sống của sĩ quan trẻ sẽ trở nên đầy đủ hơn; nếu mỗi sĩ quan trẻ biết nâng niu, trân trọng những giá trị đích thực trong cuộc sống; biết lắng đọng con tim, tĩnh tâm lại trong một khoảng trống nhất định để suy ngẫm, chiêm nghiệm lại những việc đã làm được và chưa làm được. Đặt ra câu hỏi cho những hoạt động đó và đi tìm câu trả lời cho những thất bại, thiếu sót mà bản thân đã gặp phải, đó mới là những điều trân quý để mỗi sĩ quan trẻ vững tin vào cuộc sống, dù cuộc sống còn lắm trở ngại, thử thách, không giống như ta vẫn thường mong ước. Với nghị lực, ý chí và bản lĩnh đã được tôi luyện qua nhà trường, được thực tiễn quân sự, xã hội dạy dỗ, chỉ bảo chắc chắn mỗi sĩ quan trẻ có đủ tinh táo kỹ năng để giải quyết có hiệu quả những vấn đề thực tiễn nảy sinh trong thực tiễn cuộc sống để xây dựng đơn vị ngày càng chính quy, tiên tiến, mẫu mực.

